

# Monitor schuldhulpverlening in onzekere tijden: januari t/m juni 2024

## Samenvatting

**Datum:** 9 september 2024

Divosa en de NVVK publiceren elk kwartaal de Monitor schuldhulpverlening in onzekere tijden. De monitor geeft een actueel beeld van de ontwikkeling van het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening en het aantal gestarte en niet tot stand gekomen schuldregelingen. De monitor wordt samengesteld op basis van de inbreng van een vast panel van NVVK-leden, die samen 120 gemeenten representeren. Deze editie geeft inzicht in de situatie van januari tot en met juni 2024.

### **Eerste helft 2024: aantal aanmeldingen beduidend hoger dan dezelfde periode in 2023**

Bij de ondervraagde organisaties waren er in het eerste halfjaar van 2024 19% meer aanmeldingen voor schuldhulpverlening dan in dezelfde periode in 2023. Ten opzichte van de 2<sup>e</sup> helft van 2023 is het aantal aanmeldingen licht gedaald, met 2%.

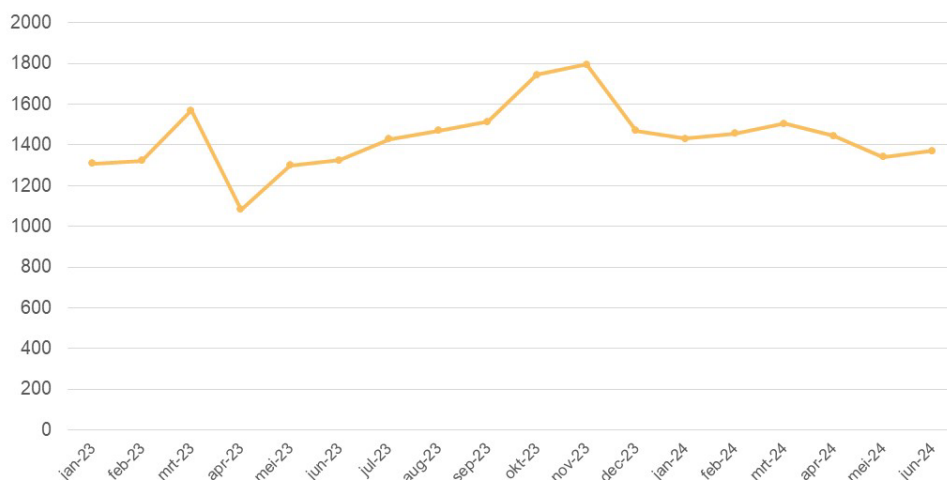
Begin dit jaar berichten we dat er - over heel 2023 bekeken - met name in het tweede kwartaal van 2023 beduidend minder aanmeldingen waren, waarna er vanaf de zomerperiode een omslag plaatsvond. Deze eerste helft van 2024 lijkt de situatie gestabiliseerd en is het aantal aanmeldingen duidelijk hoger dan in begin 2023. Eén van de ondervraagden zegt: *'Er is een duidelijke trend waar te nemen. De aanmeldingen liggen beduidend hoger dan voorgaande jaren.'*

Zo melden zich meer inwoners met kleine hulpvragen bij gemeenten. Dit kan komen doordat meer gemeenten bekendheid geven aan hun hulpaanbod, ook bij kleine geldzorgen. Daarnaast kan de (media-)aandacht voor bestaanszekerheid, armoede en schulden een rol spelen bij de toename van aanmeldingen. De stijging kan mogelijk ook een gevolg zijn van het contact tussen gemeenten en inwoners door vroegsignalering. Tot slot kan een verklaring zijn dat meer ondernemers zich melden bij gemeenten. Sinds het najaar van 2023 moeten ondernemers met bijzonder uitstel van betaling vanwege de coronacrisis hun belastingen gaan betalen. Dit lukt niet iedereen.





**Aantal aanmeldingen schuldhulpverlening**  
(n=14 organisaties die ca. 120 gemeenten vertegenwoordigen)  
Bron: Monitor Schuldhulpverlening in Onzekere Tijden (2023-2024)



### Meer mensen in een schuldregeling

Van januari tot en met juni 2024 zien we een toename in aantal gestarte schuldregelingen, zowel ten opzichte van het eerste halfjaar van 2023 (8% meer) als ten opzichte van de tweede helft van 2023 (11% meer).

Op basis van de beschikbare gegevens kunnen we niet eenduidig verklaren waardoor deze stijging wordt veroorzaakt. Er is waarschijnlijk ook niet één verklaring voor; de kans is groot dat meerdere factoren van invloed zijn. Zo kan de ingezette stijging in het aantal aanmeldingen sinds de zomer van 2023 een rol spelen, evenals de verkorting van de schuldregelingstrajecten, het soort en de hoogte van de schulden die mensen hebben en de medewerking van de mensen en schuldeisers zelf. Maar ook de samenwerking met ketenpartners kan bepalend zijn. Zo benoemt één van de ondervraagden dat ze bij alle ketenpartners langs zijn geweest om uitleg te geven over hun aanpak. Daarbij geeft deze organisatie aan: *‘Voor alle ketenpartners is er een contactpersoon vanuit de organisatie waarmee ze altijd kunnen sparren over vragen rondom financiën of aanmeldingen. Op sommige locaties doen we ook spreekuren om laagdrempeliger in contact te komen. Het voordeel daarbij is dat ook de lijntjes met ketenpartners korter worden doordat we elkaar vaker zien.’*

### Aantal niet tot stand gekomen schuldregelingen licht gestegen

Het aantal schuldregelingen dat is ingetrokken of afgewezen is in het eerste half jaar van 2024 licht gestegen. Hierbij kan meespelen dat er in de tweede helft van 2023 meer aanmeldingen schuldhulpverlening waren, waardoor de kans ook groter is dat er in een later stadium van het schuldhulpverleningstraject - in absolute aantallen - meer intrekkingen of afwijzingen van schuldregelingen zijn. Maar ook relatief gezien (ten opzichte van het aantal gestarte schuldregelingen) is het aantal ingetrokken of afgewezen schuldregelingen iets toegenomen.





Geen van de ondervraagde schuldhulpverleningsorganisaties ziet daarbij dat de redenen voor het niet tot stand komen van schuldregelingen de afgelopen periode opmerkelijk verschillen van die in 2023. Dat meer schuldeisers niet akkoord gaan met een schuldregeling vanwege de verkorte looptijd naar 1,5 jaar, lijkt dan ook niet de reden te zijn voor de lichte stijging.

### **Gerichte aanpak lijkt door te werken in doelgroep die zich meer aanmeldt**

Twee derde van ondervraagden ziet geen opvallende zaken in de aanmeldingen. Nog steeds vallen jongeren en zzp'ers bij een aantal ondervraagden wel op als doelgroepen die zich vaker melden bij schuldhulpverlening. Dit kan te maken hebben met de gerichte aanpak van de organisatie. Zo ziet één van de ondervraagden een toename van het aantal jongeren dat zich meldt bij schuldhulpverlening, mede doordat deze ondervraagde een specifieke jongerenaanpak heeft.

Het effect van een gerichte aanpak lijkt ook zichtbaar bij één van de organisaties die een toename in het aantal informatie- en adviestrajecten ziet: *'Steeds meer mensen vinden ons eerder met hun hulpvragen. In deze situatie kunnen ze na een advies van ons verder.'* Zij hebben er recent ook op ingezet om via allerlei kanalen meer bekendheid te geven aan de ondersteuning die zij bieden bij rondkomen en geldzorgen. Dat lijkt zijn vruchten af te werpen *'Alles bij elkaar helpt dit mensen, zodat ze ons eerder weten te vinden.'*

### **Nog voldoende capaciteit voor schuldhulpverlening**

Alle ondervraagden geven aan voldoende capaciteit te hebben om het aantal aanmeldingen op te vangen. Niemand ervaart momenteel daadwerkelijke overbelasting. Slechts één op de vijf verwacht wel overbelasting in de toekomst.

